

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ
СИБІРЯКІНА ЯРОСЛАВА ВАДИМОВИЧА
«Фізична терапія осіб із сенсомоторною афазією внаслідок гострого
порушення мозкового кровообігу» на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 22 Охорона здоров'я
за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія

У відповідності до п. 11 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 на кафедрі фізичної терапії та ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України 29 вересня 2023 року Сибірякіним Ярославом Вадимовичем було проведено публічну презентацію наукових результатів дисертації на тему: «Фізична терапія осіб із сенсомоторною афазією внаслідок гострого порушення мозкового кровообігу» та її обговорення (науковий керівник – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Балаж Марія Степанівна).

За результатами проведення публічної презентації та обговорення дисертації на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії було прийнято рішення надати здобувачу Сибірякіну Ярославу Вадимовичу позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. Аналіз науково-методичної літератури, присвяченої дослідженню, не виявив робіт, які б надавали обґрунтування особливостям застосування заходів фізичної терапії в осіб із сенсомоторною афазією внаслідок гострого порушення мозкового кровообігу. Представлена до розгляду дисертаційна робота Сибірякіна Ярослава Вадимовича спрямована на теоретичне та практичне вирішення даної проблеми.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано на кафедрі фізичної терапії та ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України відповідно до Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016–2020 рр. за темою 4.2. «Організаційні та теоретико-методичні основи фізичної реабілітації осіб різних нозологічних, професійних та вікових груп» (номер державної реєстрації: 0116U001609),

керівник теми – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Балаж Марія Степанівна, та Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021–2025 рр. за темою 4.2 «Відновлення функціональних можливостей, діяльності та участі осіб різних нозологічних, професійних та вікових груп засобами фізичної терапії» (номер державної реєстрації: 0121U107926), керівник теми – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Жарова Ірина Олександрівна. Внесок здобувача полягає у теоретичній розробці та обґрунтуванні основних ідей і положень дисертаційного дослідження, теоретичному аналізі спеціальної науково-методичної літератури за темою роботи; реалізації дослідження; у розробці та реалізації алгоритму заходів фізичної терапії пацієнтів із гострим порушенням мозкового кровообігу та сенсомоторною афазією; у виконанні основного обсягу теоретичної роботи, аналізі, інтерпретації та узагальненні даних дисертаційної роботи.

Наукова новизна одержаних наукових результатів полягає в тому, що в роботі:

- уперше науково обґрунтовано та розроблено алгоритм застосування заходів фізичної терапії для пацієнтів із сенсомоторною афазією внаслідок гострого порушення мозкового кровообігу на стаціонарному етапі реабілітації;
- уперше обґрунтовано методичні підходи до застосування заходів фізичної терапії у пацієнтів із сенсомоторною афазією внаслідок гострого порушення мозкового кровообігу;
- уперше отримано дані про динаміку якості життя неформальних опікунів пацієнтів із сенсомоторною афазією в процесі фізичної терапії;
- доповнено дані про особливості планування та реалізації реабілітаційного втручання у хворих після гострого порушення мозкового кровообігу, що мають сенсомоторну афазію;
- доповнено дані про вплив захворювання на якість життя неформальних опікунів пацієнтів із гострим порушенням мозкового кровообігу та афазією;
- дістали подальшого розвитку погляди на відновлення функціональної активності хворих після гострого порушення мозкового кровообігу на основі проблемно-орієнтованого підходу та моделі Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я;
- підтверджено дані про зв'язок між тяжкістю стану пацієнтів із гострим порушенням мозкового кровообігу та негативним впливом на якість життя опікунів;
- підтверджено дані про позитивний вплив фізіотерапевтичних втручань на функціонування та незалежність пацієнтів із гострим порушенням мозкового кровообігу в гострому періоді захворювання.

Практичне значення полягає в тому, що впровадження розробленого алгоритму заходів фізичної терапії для пацієнтів із афазією внаслідок гострого порушення мозкового кровообігу сприяло підвищенню ефективності стаціонарної реабілітації осіб, що перенесли інсульт, зокрема покращенню їхньої мобільності, активності та незалежності, а також покращенню якості життя неформальних опікунів (родичів) пацієнтів.

Результати досліджень впроваджені в роботу відділення нейрореабілітації Комунального некомерційного підприємства «Олександрівська клінічна лікарня м. Києва» (2020 р.), відділення неврології Комунального некомерційного підприємства «Олександрівська клінічна лікарня м. Києва» (2020 р.), центру фізичної реабілітації «Фенікс» (2020 р.), а також у навчальний процес кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України при викладанні дисциплін «Клінічний реабілітаційний менеджмент при неврологічних дисфункціях» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (10.08.2023 р.) та «Фізична терапія у нейрореабілітації» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, що підтверджується відповідними актами впровадження (10.08.2023 р.).

Теоретичне значення отриманих результатів. Отримані в роботі результати дозволяють систематизувати масив наукової і науково-методичної інформації, розширити існуючі уявлення щодо фізичної терапії при гострому порушенні мозкового кровообігу та сенсомоторній афазії.

Представлений у дисертаційній роботі системний підхід до поставленої проблеми може стати методичною основою для подальшої розробки проблематики із деталізацією теоретичних положень і результатів досліджень для впровадження у навчальний процес і науково-дослідну роботу в спеціалізованих закладах вищої освіти.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що висвітлені в дисертаційній роботі, повною мірою відповідають меті і завданням та обґрунтовані наведеними даними згідно з результатами дослідження. Розв'язання поставлених у роботі завдань супроводжується використанням комплексу взаємозв'язаних сучасних валідних методів дослідження.

Отримані результати дослідження базуються на достатньому фактичному матеріалі, що цілком забезпечує належну достовірність і обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи та сформульованих у ній висновків. Ступінь вірогідності отриманих кількісних даних забезпечений значним обсягом дослідження, кількістю випробовуваних, отриманими

цифровими даними, використанням у роботі сучасних методів дослідження та застосуванням адекватних методів математичного опрацювання матеріалів.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових журналах та представлено в тезах на науково-практичних конференціях. В опублікованих наукових працях зі співавторами дисертант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та проаналізував отримані результати.

Наукові результати дисертації висвітлені в 7 наукових публікаціях: 2 статті у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України, 1 стаття у періодичному науковому виданні Словаччини, проіндексованому в базі даних Scopus (Q4); 2 публікації апробаційного характеру; 2 публікації додатково відображають наукові результати дисертації.

Апробація результатів дисертації. Матеріали дисертаційного дослідження оприлюднені на XIV Міжнародній конференції молодих вчених «Молодь та олімпійський рух» (Київ, 2021) та Міжнародній віртуальній конференції «Фізіотерапія і здоров'я» (Тренчин, 2021), науково-практичних конференціях та круглих столах кафедри фізичної терапії та ерготерапії (2018–2022).

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Мету та завдання дослідження було сформульовано із науковим керівником. Внесок здобувача полягає у теоретичній розробці та обґрунтуванні основних ідей і положень дисертаційного дослідження, теоретичному аналізі спеціальної наукової літератури за темою роботи; реалізації дослідження; у розробці та реалізації алгоритму заходів фізичної терапії пацієнтів із гострим порушенням мозкового кровообігу та сенсомоторною афазією; у виконанні основного обсягу теоретичної роботи, аналізі, інтерпретації та узагальненні отриманих даних.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію викладено грамотною українською мовою. Структура дисертації та стиль її подання відповідають вимогам МОН України. Побудова логічна. Адекватно використано наукові терміни. Цифровий матеріал структуровано в таблицях та рисунках, що полегшує сприйняття змісту матеріалу, представленого в розділах.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота Сибірякіна Ярослава Вадимовича на тему: «Фізична терапія осіб із сенсомоторною афазією внаслідок гострого порушення мозкового кровообігу» є завершеним науковим дослідженням і за змістом повністю відповідає спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію Сибірякіна Ярослава Вадимовича «Фізична терапія осіб із сенсомоторною

афазією внаслідок гострого порушення мозкового кровообігу» та наукові публікації за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих зі співавторами, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення вважаємо, що робота є актуальною, виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи досліджень, має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, адекватні поставленій меті, та містить висновки, які відповідають завданням. Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, та рекомендується до захисту з метою присудження здобувачу Сибірякіну Ярославу Вадимовичу ступеня доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Комісія рекомендує ректору НУФВСУ утворити спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації Сибірякіна Ярослава Вадимовича з метою присудження йому ступеня доктора філософії у такому складі:

голова спеціалізованої вченої ради: Лазарєва Олена Борисівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Баннікова Римма Олексіївна, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Кормільцев Володимир Володимирович, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України;

опонент: Григус Ігор Михайлович, доктор медичних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту охорони здоров'я Національного університету водного господарства та природокористування;

опонент: Рокошевська Віра Вікторівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії закладу вищої освіти «Український католицький університет».

Висновок підготувала комісія у складі:

Д.фіз.вих., професор

О. Б. Лазарева

К.фіз.вих., доцент

В. В. Кормільцев

К.мед.наук., доцент

Р. О. Баннікова

Голова засідання,
д.фіз.вих., професор

О. Б. Лазарева

Підписи Лазарєвої О. Б., Кормільцева В. В., Баннікової Р. О. засвідчую

Заступник заступника відділу кадрів
Прудченко І.Г. — *09.10.2023.*

